

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ (ΛΙΤΣΑ) ΔΙΑΚΟΒΑΣΙΛΗ: Ο κόσμος εδώ ήθελε να τακτοποιηθεί...

...εμένα η σκέψη μου ήταν σε πράγματα που τα θεωρούσαν μηδαμινά. Κι όμως δε γύρισα.

Εισαγωγή – Συνέντευξη: Γιάννης Δραμιτινός | Φωτογραφίες: Ubi Sunt-Γιάννης Δραμιτινός | Layout Design: Άννα Αρσένη

Photo: UBI SUNT

Τον θυμάμαι (δεν έχω δικαίωμα να εκφέρω αυτό το ιερό ρήμα μόνο ένας άνθρωπος στον κόσμο είχε δικαίωμα, κι αυτός ο άνθρωπος έχει πεθάνει) να κρατά στο χέρι ένα σκουρόχρωμο λουλούδι ρολογιάς, βλέποντάς το όπως δεν το 'χει δει κανείς, κι ας το κοίταζε μια ολόκληρη ζωή, από το λυκαυγές ώς το λυκόφως.

Χόρχε Λονίς Μπόρχες, ΦΟΥΝΕΣ, Ο ΜΝΗΜΩΝ
Μυθοπλασίες, Τεχνάσματα, 1944, μετάφραση Αχιλλέας Κυριακίδης

Δεν είναι η πρώτη φορά που «ο Κόσμος» καταγράφει την κοινωνική ιστορία της ομογένειας στην Νέα Νότια Ουαλία, μέσα από την αφήγηση μιας προσωπικής ιστορίας.

Στην σημερινή έκδοση, η Λίτσα Διακοβασίλη διηγείται τη ζωή της. Κάθε τέτοιο εγχείρημα είναι μια προσπάθεια να μειωθεί η απόσταση ανάμεσα στη βιωμένη εμπειρία και την ιστορία των οργανώσεων ή των θεσμών μέσα από τους οποίους οι ελληνικής καταγωγής μετανάστες συμμετείχαν στη ζωή της κοινότητας τους.

Η Λίτσα Διακοβασίλη συνδέεται με την οργανωμένη παροικία για περισσότερα από τριάντα χρόνια μέσω της δραστηριότητας της στην ΑΧΕΠΑ και το ομογενειακό ραδιόφωνο. Είναι, επίσης, μέλος της ΕΕΛΚΑ.

Την φωτογράφισα πέρυσι στο σπίτι της. Τρία πορτραίτα από αυτό το πρότζεκτ θα παρουσιαστούν στην φωτογραφική έκθεση «Η Μεγάλη Ιδέα», που ήταν προγραμματισμένο να φιλοξενηθεί φέτος στην Πινακοθήκη του Πανεπιστημίου Macquarie, αλλά λόγω κόβιντ θα πραγματοποιηθεί μέσα στο 2021.

Ένα πορτραίτο από το ίδιο πρότζεκτ χρησιμοποιήθηκε από την Κάλλη Καραδάκη (1969) στο διαδραστικό έργο της «ως να μην υπήρξα-as if I never existed», που παρουσιάστηκε στην έκθεση «Τα Ίχνη μιας Ζωής III», μια παραγωγή του Φεστιβάλ Τέχνης «Νίκος Σκεπετζής» και του «Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Χανίων», στο πλαίσιο του προγράμματος «XANIArt»

2020-Εικαστικές Διαδρομές».

Η ηχογράφηση του ποιήματος της Κάλλης Καραδάκη, που χρησιμοποιήθηκε για το διαδραστικό έργο, έγινε από την Λίτσα Διακοβασίλη στα γραφεία του Κόσμου. Ακολούθησε η συνέντευξη, που έγινε στις 23 Σεπτεμβρίου 2019 και ένα μικρό μέρος της δημοσιεύεται σήμερα στον «Κόσμο».

Η προφορική μαρτυρία της Λίτσας Διακοβασίλη περιέχει τον κόσμο που έζησε μέχρι σήμερα μαζί με τις σκιές του. Ανάμεσα στις λέξεις, που αποκαλύπτουν ή αποκρύβουν την αλήθεια, η συμπεφυνημένη εκδοχή του παρελθόντος κλονίζεται. Ανάμεσα στις λέξεις, κυκλοφορούν φαντάσματα, που έχοντας εγκαταλείψει τα ερείπια της οθωμανικής αυτοκρατορίας ή της μεταπολεμικής Ελλάδας, γυρεύουν μια νέα κατοικία: Στα κευμήλια από την Μικρά Ασία, στους δρόμους και τις γειτονιές της Θεσσαλονίκης, στις παλιές φωτογραφίες, στα «ελληνικά» προάστεια της Αυστραλίας, στα γεγονότα που δεν εορτάζονται.

Μέσα από το καλειδοσκόπιο της μνήμης φανερώνεται «το κοινωνικό περιβάλλον και οι κοινωνικές πλέσεις στις οποίες υπόκεινται οι άνθρωποι». * Άλλα είναι άραγε δυνατό, η προφορική μαρτυρία της να μας επιτρέψει να δούμε τη ζωή της (και τη ζωή μας) «όπως δεν την έχει δει κανείς»:

«Κάτω από την ιστορία, η μνήμη και η λήθη. Κάτω από τη μνήμη και τη λήθη, η ζωή. Άλλα να γράφεις τη ζωή είναι μια άλλη ιστορία.», έγραφε ο Paul Ricoeur.

Ακατάπαυστη είναι η ζωή. Παραμένει πάντα ανολοκλήρωτη.

*Paul Thompson, The Voice of the Past, 1978

**Paul Ricoeur, Memory, History, Forgetting, 2004